

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 150/2021
24.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Мирољуба Томића и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 1. у вези члана 33. и 30. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зорана Ђикановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Ужицу К 118/20 од 02.06.2020. године и Вишег суда у Ужицу Кж1 112/20 од 30.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 24.02.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зорана Ђикановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Ужицу К 118/20 од 02.06.2020. године и Вишег суда у Ужицу Кж1 112/20 од 30.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу К 118/20 од 02.06.2020. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога у саизвршилаштву, у покушају из члана 247. став 1. у вези члана 33. и 30. КЗ, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци, продуженог кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. у вези члана 61. КЗ, за које дело му је утврђена новчана казна у одређеном износу од 130.000,00 динара, продуженог кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од четири месеца, кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од пет месеци и два кривична дела злостављање и мучење из члана 137. став 1. КЗ, а за свако кривично дело је утврђена казна затвора у трајању од по седам месеци. Окривљени је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од две године и шест месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору и на плаћање новчане казне у одређеном износу од 130.000,00 динара, за коју је одређено да је дужан да је плати у пет једнаких месечних рата по правноснажности пресуде. Према окривљеном изречена је мера безбедности одузимања предмета, као што је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка. Оштећене су упућене на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Истом пресудом на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП окривљени АА је ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ. Оштећени је упућен на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Ужицу Кж1 112/20 од 30.09.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног, а пресуда Основног суда у Ужицу К 118/20 од 02.06.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Зоран Ћикановић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе у односу на она кривична дела на које се односи захтев или их укине и предмет врати на поновно суђење и одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да се кривично дело омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 1. КЗ, не може извршити у покушају односно да под условом да је нека од алтернативно набројаних радњи и започета, а да није дошло, из било ког разлога, до употребе дроге од стране крајњег уживаоца не може се радити о кривичном делу из члана 247. став 1. КЗ у било ком облику.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Чланом 30. у ставу првом Кривичног законика прописано је да ко са умишљајем започне извршење кривичног дела, али га не доврши, казниће се за покушај кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора од пет година или тежа казна, а за покушај другог кривичног дела само кад закон изричито прописује кажњавање и за покушај.

Чланом 247. став 1. Кривичног законика прописано је да кривично дело омогућавање уживања опојних дрога врши онај ко наводи другог на уживање опојне дроге или му даје опојну дрогу да је ужива он или друго лице или стави на располагање просторије ради уживања опојне дроге или на други начин омогућује

другом да ужива опојну дрогу. Прописана казна за наведено кривично дело је затвор од шест месеци до пет година.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 1. КЗ и члана 30. КЗ, то, по налажењу овога суда, из чињеничног опис кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога у саизвршилаштву, у покушају из члана 247. став 1. у вези члана 33. и 30. КЗ, а за које кривично дело је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим. Ово са разлога јер, супротно наводима браниоца окривљеног, по налажењу Врховног касационог суда, наведено кривично дело може бити извршено у покушају обзиром да се ради о кривичном делу за које се може изрећи казна затвора од пет година, при чему изрека правноснажне пресуде садржи опис покушаја наведеног кривичног дела, обзиром да је у изреци правноснажне пресуде описана предаја пакета окривљеног АА затвору, насловљеног на име затвореника ББ, што чини покушај наведеног кривичног дела, јер представља започињање радње давања опојне дроге неком лицу ради уживања, па су стога супротни наводи браниоца окривљеног АА којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног у даљем образложењу повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводи да изрека правноснажне пресуде за продужено кривично дело крађа из члана 203. став 1 КЗ у вези члана 61. КЗ, описано под тачком 2) изреке, не садржи субјективни елемент кривичног дела, односно облик кривице са којим поступа окривљени, јер по ставу браниоца није довољно навести само да је окривљени поступао у намери стицања противправне имовинске користи.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Чланом 203. став 1. Кривичног законика прописано је да кривично дело крађа врши онај ко туђу покретну ствар одузме другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист.

Из законског опис бића кривичног дела крађа из члана 203. КЗ произилази да се ово кривично дело може извршити само са умишљајем, који обухвата свест учиниоца да се из притежања другог лица одузима туђа покретна ствар, уз који умишљај је потребна и намера да се присвајањем одузете ствари за себе или другог прибави противправна имовинска корист, па како ово кривично дело спада у такозвана кривична дела са субјективним бићем код којих је намера конститутивни елемент кривичног дела, дакле његово битно обележје, у чињенични опис овог кривичног дела није неопходно унети законски опис директног умишљаја. Намера као елемент кривичног дела претпоставља постојање умишљаја за остварење одређеног циља, односно подразумева да је то дело извршено са директним умишљајем. Наиме, намера је нужни субјективни елемент кривичног дела крађа из члана 203. КЗ и то намера да се,

одузимањем туђе покретне ствари себи или другом прибави противправна имовинска користи и она не може постојати без директног умишљаја као облика кривице.

Поред тога, бранилац окривљеног, истичући повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводи и да се у радњама окривљеног АА не стичу обележја кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 1. КЗ, описаног под тачкама 4) и 5) изреке правноснажне пресуде, с'обзиром да у изреци није наведено да је окривљени хтео извршење кривичних дела.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани, јер како из законског описа бића кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 1. Кривичног законика – ко злоставља другог или према њему поступа на начин којим вређа људско достојанство, произилази да се ово кривично дело не може извршити ни са једним другим обликом кривице, осим са умишљајем, то стога, по оцени овога суда, код овог кривичног дела, код кога се директан умишљај подразумева, није неопходно посебно описивање облика кривице у изреци пресуде, па самим тим ни вољног елемента у деловању окривљеног кроз хтење извршења кривичног дела.

У осталом делу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног указује да је окривљени осуђен за кривично дело злостављање и мучење из члана 137. став 1. КЗ предузимањем обе алтернативне радње, али да оне нису посебно описане, нити су раздвојене радње које евентуално представљају злостављање од радњи које би представљале поступање на начин на који се вређа достојанство, а који наводи по налажењу овог суда представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и 438. став 2. тачка 2) ЗКП, па имајући у виду да повреде наведених чланова ЗКП нису дозвољени разлози за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног, односно његовог браниоца, то стога Врховни касациони суд ове наводе захтева није ни разматрао. Осим тога, нису разматрани ни наводи браниоца окривљеног у којима истиче да окривљени пориче извршење кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 1. КЗ, у покушају, које је наводно извршио у саизвршилаштву са окривљеном ВВ, а из разлога јер ови наводи браниоца окривљеног у битном представљају оспоравање чињеничног стања утврђеног у правноснажним одлукама.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зорана Ђикановића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Весна Зарић, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић